

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2020/594 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 30ής Απριλίου 2020

για την έγκριση συμφωνιών και αποφάσεων σχετικά με μέτρα σταθεροποίησης της αγοράς στον τομέα των ζωντανών φυτών και προϊόντων της ανθοκομίας, των βολβών, ριζών και παρόμοιων ειδών, καθώς και των κομμένων ανθέων και διακοσμητικών φυλλωμάτων

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου (¹), και ιδίως το άρθρο 222,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η Ένωση είναι ο μεγαλύτερος παραγωγός ζωντανών φυτών και προϊόντων της ανθοκομίας, βολβών, ριζών και παρόμοιων ειδών, καθώς και κομμένων ανθέων και διακοσμητικών φυλλωμάτων (στο εξής: ζωντανά φυτά και άνθη). Η συνολική αξία της ενωσιακής παραγωγής το 2019 ανήλθε σε 20 δισ. EUR.
- (2) Το 85 % περίπου της ενωσιακής παραγωγής ζωντανών φυτών και ανθέων προορίζεται για την εσωτερική αγορά, ενώ το υπόλοιπο 15 % εξάγεται σε τρίτες χώρες.
- (3) Η αλυσίδα εφοδιασμού στον τομέα των ζωντανών φυτών και των ανθέων χαρακτηρίζεται από υψηλό επίπεδο διασύνδεσης και εξαρτάται από την ομαλότητα και την αποδοτική οργάνωση της εφοδιαστικής, ώστε να διασφαλίζεται ένα λειτουργικό σύστημα αγοράς για προϊόντα που σε μεγάλο βαθμό είναι ευαλλοίωτα.
- (4) Επιπλέον, η παραγωγή και οι πωλήσεις ζωντανών φυτών και ανθέων χαρακτηρίζονται από εποχικότητα. Τα περισσότερα ζωντανά φυτά και άνθη παράγονται την άνοιξη για ιδιαίτερες περιστάσεις, όπως η γιορτή της μητέρας ή το Πάσχα, και τα φυτά εσωτερικού χώρου παράγονται ειδικά σε γλάστρες μικρότερων διαστάσεων για να προσαρμοστούν στην εποχική ζήτηση. Οι πωλήσεις κορυφώνονται συνήθως την άνοιξη. Για ορισμένους υποτομείς, όπως τα ετήσια φυτά για παρτέρια και τα κομμένα άνθη, το 40 % έως το 80 % των πωλήσεων πραγματοποιούνται από τον Μάρτιο έως τον Ιούνιο.
- (5) Λόγω της τρέχουσας πανδημίας COVID-19 και των εκτεταμένων περιορισμών στις μετακινήσεις των προσώπων που έχουν επιβληθεί στα κράτη μέλη, ο τομέας των ζωντανών φυτών και των ανθέων αντιμετωπίζει οικονομικές αναταράξεις, οι οποίες προκαλούν οικονομικές δυσχέρειες και προβλήματα ρευστότητας για τους παραγωγούς.
- (6) Η εξάπλωση της νόσου και τα μέτρα που έχουν επιβληθεί περιορίζουν τη διαθεσιμότητα εργατικού δυναμικού, ιδίως για τις μεταφορές, γεγονός που θίγει ειδικότερα τα στάδια της παραγωγής, της συλλογής, της δημοπρασίας και της πώλησης ζωντανών φυτών και ανθέων.
- (7) Η υποχρεωτική αναστολή της λειτουργίας των υπαίθριων αγορών, των κέντρων κηπουρικής και των εξειδικευμένων καταστημάτων λιανικής πώλησης, καθώς και η αναστολή της λειτουργίας των χώρων φιλοξενίας και η ακύρωση εκδηλώσεων και εορταστικών εκδηλώσεων επέφερε επίσης τη διακοπή της λειτουργίας του τομέα των ζωντανών φυτών και των ανθέων. Η μερική επαναλειτουργία των κέντρων κηπουρικής και των εξειδικευμένων καταστημάτων λιανικής πώλησης σε ορισμένα κράτη μέλη δεν αναμένεται να αλλάξει ουσιαστικά αυτήν την κατάσταση, καθώς η αλυσίδα εφοδιασμού χαρακτηρίζεται από υψηλό επίπεδο διασύνδεσης και εξαρτάται από τη λειτουργία της εφοδιαστικής και περιορισμένες εγκαταστάσεις αποθήκευσης. Τα μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης αναμένεται να διατηρηθούν κατά τους προσεχείς μήνες και θα εξακολουθήσουν να επηρεάζουν τόσο την εφοδιαστική εμπορευματικών μεταφορών όσο και τις πωλήσεις, δεδομένου ότι λιγότεροι καταναλωτές θα είναι σε θέση να εισέρχονται στα καταστήματα. Επιπλέον, σημαντικές εκδηλώσεις, όπως οι ετήσιες εκθέσεις κηπουρικής των προσεχών μηνών, έχουν ήδη ακυρωθεί, και άλλες κοινωνικές εκδηλώσεις για τις οποίες συνήθως χρειάζεται ανθοκομική διακόσμηση, όπως οι γάμοι, επίσης ακυρώνονται.
- (8) Επιπλέον, οι αγοραστές στην Ένωση και στην παγκόσμια αγορά ακυρώνουν συμβάσεις και καθυστερούν τη σύναψη νέων, εν αναμονή περαιτέρω πτώσης των τιμών. Ακόμη, οι εξαγωγές αντιμετωπίζουν προβλήματα εφοδιαστικής, καθώς η έναρξη της πανδημίας COVID-19 στην Κίνα έχει προκαλέσει σημαντική συμφόρηση στους εκεί λιμένες αλλά και αλλού. Η περίοδος των αυξημένων ακυρώσεων δρομολογίων από πλοία μεταφοράς (blank sailings) αναμένεται να συνεχιστεί τουλάχιστον έως τον Ιούνιο του 2020, με αποτέλεσμα τη μείωση του αριθμού των διαθέσιμων εμπορευματοκιβωτίων, την αισθητή αύξηση των τιμών και την αναβολή των μεταφορών των εξαγωγέων.

(¹) ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 671.

- (9) Αυτή η ανισορροπία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης προκαλεί οικονομικές αναταράξεις στον τομέα των ζωντανών φυτών και των ανθέων. Εξαιτίας της εν λόγω ανισορροπίας, η ζήτηση για ζωντανά φυτά και άνθη έχει σημειώσει κατακόρυφη πτώση, γεγονός που έχει άμεσο και σοβαρό αντίκτυπο στην αγορά. Η συνολική ζήτηση για ζωντανά φυτά και άνθη στην ενωσιακή αγορά έχει μειωθεί κατά 80 %. Οι συναλλαγές στις δημοπρασίες έχουν επηρεαστεί σε σημαντικό βαθμό. Η αγορά δημοπρασιών των Κάτω Χωρών, στην οποία πραγματοποιείται το 35 % του συνόλου των πωλήσεων της Ένωσης, έχει καταγράψει μείωση του κύκλου εργασιών κατά 85 % στα μέσα Μαρτίου 2020. Μολονότι έχει σημειωθεί κάποια ανάκαμψη στην αγορά δημοπρασιών των Κάτω Χωρών, ο κύκλος εργασιών εξακολουθεί να υπολείπεται κατά 30 % του κύκλου εργασιών στα μέσα Απριλίου 2019. Σε άλλα κράτη μέλη, όπως το Βέλγιο και η Γαλλία, οι αγορές δημοπρασιών και οι αγορές χονδρικής έχουν κλείσει. Επιπλέον, ορισμένα κράτη μέλη, όπως οι Κάτω Χώρες, ανέφεραν την καταστροφή σε μεγάλη κλίμακα φυτών για παρτέρια, τα οποία δεν είναι δυνατόν να αποθηκευτούν, και κομμένων ανθέων, τα οποία είναι ευαλλοίωτα και εποχικά. Η πρακτική αυτή προκάλεσε κατακόρυφη μείωση των τιμών στις δημοπρασίες στις Κάτω Χώρες. Κατά τη διάρκεια της εβδομάδας από τις 16 έως τις 22 Μαρτίου 2020, όταν η αγορά κατέρρευσε, οι τιμές ήταν σχεδόν κατά 60 % χαμηλότερες απ' ό,τι την ίδια εβδομάδα το 2019. Επίσης, κατά τη διάρκεια των εβδομάδων από τις 23 έως τις 29 Μαρτίου, από τις 30 Μαρτίου έως τις 5 Απριλίου και από τις 6 έως τις 12 Απριλίου 2020, οι τιμές εξακολουθούσαν να είναι χαμηλότερες κατά 36 % έως 23 % απ' ό,τι τις ίδιες εβδομάδες του 2019.
- (10) Δεδομένων των ανωτέρω περιστάσεων, τα εν λόγω γεγονότα χαρακτηρίζονται ως περίοδος σοβαρής ανισορροπίας της αγοράς.
- (11) Προκειμένου να βοηθηθεί ο τομέας των ζωντανών φυτών και των ανθέων να επιτύχει κάποια ισορροπία κατά την περίοδο αυτή της σοβαρής ανισορροπίας της αγοράς, είναι σκόπιμο να επιτραπεί σε γεωργούς, ενώσεις γεωργών, ενώσεις των εν λόγω ενώσεων, αναγνωρισμένες οργανώσεις παραγωγών, ενώσεις αναγνωρισμένων οργανώσεων παραγωγών και αναγνωρισμένες διεπαγγελματικές οργανώσεις να συνάπτουν συμφωνίες και να λαμβάνουν αποφάσεις. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν: i) την απόσυρση από την αγορά ή τη δωρεάν διανομή· ii) την κοινή προώθηση· και iii) τον προσωρινό προγραμματισμό της παραγωγής.
- (12) Οι εν λόγω συμφωνίες και αποφάσεις θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν: i) συλλογικές αποσύρσεις από την αγορά για τη μεθοδική καταστροφή ζωντανών φυτών και ανθέων· ii) μέτρα προώθησης με τα οποία καλούνται οι καταναλωτές να αγοράσουν ζωντανά φυτά και άνθη· και iii) τον συλλογικό προγραμματισμό της παραγωγής για τον συντονισμό της φύτευσης ζωντανών φυτών και ανθέων ενόψει της μελλοντικής άρσης των περιορισμών.
- (13) Τέτοιες συμφωνίες ή αποφάσεις θα πρέπει να επιτραπούν προσωρινά για διάρκεια έξι μηνών. Πρόκειται για την περίοδο κατά την οποία τα μέτρα αναμένεται να έχουν τον σημαντικότερο αντίκτυπο, διότι είναι η περίοδος κατά την οποία τα περισσότερα ζωντανά φυτά και άνθη θα συλλεχθούν και θα διατεθούν στην αγορά.
- (14) Σύμφωνα με το άρθρο 222 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, η έγκριση χορηγείται αν οι εν λόγω συμφωνίες και αποφάσεις δεν παρεμποδίζουν τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και αν αποσκοπούν αποκλειστικά στη σταθεροποίηση του τομέα. Με τις εν λόγω προϋποθέσεις εξαιρούνται οι συμφωνίες και οι αποφάσεις που άμεσα ή έμμεσα οδηγούν σε κατακερματισμό των αγορών, σε διακρίσεις λόγω ιθαγένειας ή σε καθορισμό τιμών. Εάν οι συμφωνίες και οι αποφάσεις δεν πληρούν ή δεν πληρούν πλέον τις εν λόγω προϋποθέσεις, το άρθρο 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης εφαρμόζεται στις εν λόγω συμφωνίες και αποφάσεις.
- (15) Η έγκριση που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να καλύπτει συνολικά την επικράτεια της Ένωσης, δεδομένου ότι οι σοβαρές ανισορροπίες της αγοράς αφορούν το σύνολο της Ένωσης.
- (16) Προκειμένου τα κράτη μέλη να είναι σε θέση να αξιολογήσουν κατά πόσο οι εν λόγω συμφωνίες και αποφάσεις δεν υπονομεύουν τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και αποσκοπούν αποκλειστικά στη σταθεροποίηση του τομέα των ζωντανών φυτών και των ανθέων, θα πρέπει να παρέχονται, στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένων των αρχών ανταγωνισμού του εν λόγω κράτους, με το μεγαλύτερο μερίδιο του κατ' εκτίμηση όγκου παραγωγής ζωντανών φυτών και ανθέων που αφορούν οι εν λόγω συμφωνίες ή αποφάσεις, πληροφορίες σχετικά με τις συμφωνίες που συνάπτονται και τις αποφάσεις που λαμβάνονται, καθώς και σχετικά με τον όγκο της παραγωγής και τη χρονική περίοδο που καλύπτονται από τις συμφωνίες ή τις αποφάσεις αυτές.
- (17) Δεδομένου ότι η σοβαρή ανισορροπία της αγοράς επέρχεται κατά την περίοδο που πραγματοποιείται η πλειονότητα των πωλήσεων ζωντανών φυτών και ανθέων, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του.
- (18) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής για την κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Με την επιφύλαξη του άρθρου 152 παράγραφος 1α, του άρθρου 209 παράγραφος 1 και του άρθρου 210 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, οι γεωργοί, οι ενώσεις γεωργών, οι ενώσεις των εν λόγω ενώσεων, οι αναγνωρισμένες οργανώσεις παραγωγών, οι ενώσεις αναγνωρισμένων οργανώσεων παραγωγών και οι αναγνωρισμένες διεπαγγελματικές οργανώσεις στον τομέα των ζωντανών φυτών και προϊόντων της ανθοκομίας, των βολβών, ριζών και παρόμοιων ειδών, καθώς και των κομμένων ανθέων και διακοσμητικών φυλλωμάτων (στο εξής: τομέας των ζωντανών φυτών και ανθέων), επιτρέπεται να συνάπτουν εθελοντικές συμφωνίες και να λαμβάνουν κοινές αποφάσεις σχετικά με τις αποσύρσεις από την αγορά και τη δωρεάν διανομή κατά τη διάρκεια εξαμήνης περιόδου, η οποία αρχίζει από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 2

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε οι συμφωνίες και οι αποφάσεις που μνημονεύονται στο άρθρο 1 να μην υπονομεύουν την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και να αποσκοπούν αποκλειστικά στη σταθεροποίηση του τομέα των ζωντανών φυτών και ανθέων.

Άρθρο 3

Κατά τόπον πεδίο εφαρμογής της παρούσας έγκρισης είναι η επικράτεια της Ένωσης.

Άρθρο 4

1. Αμέσως μετά τη σύναψη των συμφωνιών ή τη λήψη των αποφάσεων που μνημονεύονται στο άρθρο 1, οι οικείοι γεωργοί, ενώσεις γεωργών, ενώσεις των εν λόγω ενώσεων, αναγνωρισμένες οργανώσεις παραγωγών, ενώσεις αναγνωρισμένων οργανώσεων παραγωγών και αναγνωρισμένες διεπαγγελματικές οργανώσεις κοινοποιούν τις εν λόγω συμφωνίες ή αποφάσεις στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους με το μεγαλύτερο μερίδιο του κατ' εκτίμηση όγκου παραγωγής ζωντανών φυτών και ανθέων τον οποίο αφορούν οι εν λόγω συμφωνίες ή αποφάσεις, αναφέροντας τα ακόλουθα:

- α) τον κατ' εκτίμηση όγκο παραγωγής τον οποίο αφορά η συμφωνία ή η απόφαση·
- β) την προβλεπόμενη χρονική περίοδο εφαρμογής.

2. Το αργότερο 25 ημέρες από τη λήξη της εξαμήνης περιόδου του άρθρου 1, οι οικείοι γεωργοί, ενώσεις γεωργών, ενώσεις των εν λόγω ενώσεων, αναγνωρισμένες οργανώσεις παραγωγών, ενώσεις αναγνωρισμένων οργανώσεων παραγωγών και αναγνωρισμένες διεπαγγελματικές οργανώσεις κοινοποιούν στις αρμόδιες αρχές που μνημονεύονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου τον όγκο παραγωγής ζωντανών φυτών και ανθέων που πράγματι κάλυψαν οι συμφωνίες ή οι αποφάσεις.

3. Σύμφωνα με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2017/1185 της Επιτροπής^(*), τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τα εξής:

- α) το αργότερο εντός πέντε ημερών από τη λήξη κάθε μηνιαίας περιόδου, τις συμφωνίες και αποφάσεις που κοινοποιήθηκαν σε αυτά σύμφωνα με την παράγραφο 1 εντός της εν λόγω περιόδου·
- β) το αργότερο εντός 30 ημερών από τη λήξη της εξαμήνης περιόδου του άρθρου 1, συνοπτική παρουσίαση των συμφωνιών και αποφάσεων που εφαρμόστηκαν εντός της εν λόγω περιόδου.

^(*) Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2017/1185 της Επιτροπής, της 20ής Απριλίου 2017, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις κοινοποιήσεις στην Επιτροπή πληροφοριών και εγγράφων, και για την τροποποίηση και την κατάργηση ορισμένων κανονισμών της Επιτροπής (ΕΕ L 171 της 4.7.2017, σ. 113).

Άρθρο 5

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 30 Απριλίου 2020.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN
